

Manden sin Forsørgelsesret, der vil han kunne lade sine Børn gaa i Skole o. s. v., men der er det at mærke over for disse Spørgsmaal, at det er jo i Reglen ikke de Folk, som flytte ud og have deres Bedrifter i andre Byer, som komme til at ligge det offentlige Fattigvæsen til Byrde, og det er en ren Undtagelse, at de benytte sig af det stedlige Skolevæsen. Men Opholdskommunen har jo dog paa den anden Side den Fordel, at der nyder Manden de Indtægter, som han tjener, han vil i Reglen gøre en stor Del af sine Indkøb der, hvor han bor. Opholdskommunen har altsaa denne Fordel, medens den Kommune, hvor han driver sin Næring, kun har Byrder af ham. Disse Byrder fremtræde med Hensyn til Bedrifter, ved Krav til de offentlige Indretninger, Veje, Belysning og alt, hvad dertil hører, og for saa vidt der til disse Bedrifter er knyttet en stor Arbejderbefolkning, kan man opkaste det Spørgsmaal, om de Indtægter, denne Arbejderbefolkning giver Næringskommunen, eller de Byrder, den medfører med Hensyn til Skolevæsen og offentlig Forsørgelse, blive størst. Jeg tror, at man ikke kan komme bort fra, at Næringskommunen har langt de største Byrder og set fra dette Synspunkt ogsaa maatte have Krav paa at komme i første Række, naar der er Spørgsmaal om denne Skattefordeling. Og det tror jeg vel nok maa siges, at det er en ret almindelig Opfattelse, som jeg i alt Fald slutter mig til, og som jeg ogsaa antager, at alle Repræsentanter for Købstæderne gennemgaaende maa slutte sig til, og altsaa maa ønske en Ændring i disse Regler, hvorved man virkelig ikke alene paa et enkelt Sted eller paa nogle Steder, men overalt kunde opnaa, hvad der var tilsigtet med en saadan Næringssskat. Jeg har ganske vist ikke overset, at den faste Næringssskat bliver gældende overalt, og det har altsaa nogen Betydning, men Forskelsskatten vil komme til at virke alt for ulige til, at det kan blive fuldt ud tilfredsstillende. Det vil altsaa sige, at med Hensyn til den Del af Sagen, at man ikke længere bør kunne have det Motiv til at flytte bort, som Hensynet til Skatten giver — hvad jeg vil kalde den negative Side af Sagen — er Spørgsmaalet fuldstændigt løst, men med Hensyn til det mere positive, Næringskommunens Krav paa i hvert Tilfælde at faa nogen og en ret betydelig Afgift, der er Spørgsmaalet ikke løst. Og det er heller ikke løst set fra den Side, at man ikke bør kunne sidde og konkurrere med de andre næringsdri-

vende i Kommunen uden at svare samme Skat eller dog en ret anseelig Skat.

Med Hensyn til det næste Spørgsmaal, som ogsaa er nyt, en kommunal Hartkornsaftgift, en kommunal Ejendomsskyld, skal jeg undgaa at komme ind paa alle de Vidtløftigheder, som nu have været fremme, men jeg maa dog sige, at det har forbyttet mig, at der overhovedet kunde være den Modstand. Det har jo i lange Tider været et Krav, at man skulde undgaa, at Hartkornbeskatningen, den uretfærdige Hartkornbeskatning, skulde kunne blive ved at stige, ikke fordi det overhovedet er en Ejendomsskat — det er jo ikke det væsentligste, som Anken er gaaet ud paa — men fordi det er en uretfærdig Skat efter en urigtig Maalestok. Det er jo dog Hovedanken mod den Skat, at der kan være en Ejendom med et ringe Hartkorn, som i Tidens Løb siden Matriklen af 1844 har faaet en ganske betydelig Værdi og er i stor Opkomst, og som saa at sige ingen Skat svarer, medens andre lignende Ejendomme svare en meget betydelig Skat. Det vil med andre Ord sige, at den Maalestok, man anvender, er i Nutiden i mange Forhold ganske ubrugelig; og maa derfor siges at være en Uretfærdighed. Dette Lovforslag gaar nu ud paa at standse med dette Hartkornspaalæg og give Lejlighed til at bruge en retfærdigere Maalestok i Stedet for, nemlig simpelt og ligefrem en Vurdering af de paagældende Ejendomme. Det er noget, som for Sogneraadsmember, der ere Landmænd, er den simpleste Sag af Verden, man behøvede maaske ikke en Gang, saaledes som Lovforslaget bestemmer, at have en særlig Skattekommission; naar der ses bort fra, at man ønsker en vis Ligelighed, kunde man meget godt lade Sogneraadet selv foretage disse Vurderinger. Ved Ansættelsen til Formue- og Lejlighedsskatten har Sogneraadet i sine Fortegnelser Værdien af enhver Ejendom liggende for sig, det er en Bevidsthed, som de gaa omkring med, noget, som de næsten ere fødte med, Forestillingen om, hvad hver Ejendom i Kommunen er værd. Fastsættelsen deraf er altsaa noget, som for dem ikke volder Vanskelighed. Det lader sig ikke nægte, at det derved bliver opnaaet, at man kan komme bort fra det uretfærdige Hartkornspaalæg og kan bruge den retfærdige Ejendomsskat i Stedet, og det er mig ganske ubegribeligt, at det kan være forsvarligt fuldstændigt at afvise et saadant Forslag, saaledes at man ikke en Gang vil have det behandlet.